

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upravištkega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več ko trikrat . . . 8
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 3 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenšil nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pastirski list francoskih škofov.

Francoski škofje so izdali pastirsko pismo. Popolnoma se uklonijo papeževi volji, ugovarjajo ločitvi cerkve od države, odklanjajo verske družbe in napovedujejo primerna navodila. V nedeljo 23. t. m. se prečita pastirsko pismo po vseh francoskih cerkvah. Pastirsko pismo obsega sledeče glavne točke: V bridkih sedanjih izkušnjah so zbrani vsi škofje okoli svetega očeta, s katerim so enega srca in ene duše in ljubijo cerkev in Francosko. Vaši duhovniki so edini s škofi popolnoma in blagodušno udani svetemu očetu, odkrito izjavljajo, da so pripravljeni za vsako žrtev. Sveti oče je izpolnil svojo po Bogu izročeno nalogo, ko je izdal encikliko, da ohrani neizpremenjeno resnico in ustavo svete katoliške cerkve. Bistveno načelo te ustave je avtoriteta po Bogu ustanovljene hierarhije. Zakon o ločitvi cerkve od države na Francoskem pa hoče francoski cerkvi le po avtoriteti civilne oblasti vsiliti novo organizacijo. Dasi se zdi, da neki člen zakona vsebuje potrebno načelo katol. hierarhije, je pa vendar le nejasno namignjeno v temnih izrazih, medtem ko se ta načela popolnoma zametuje v nekem drugem členu zakona, ki ukazuje, da razsojajo spore najvišji državni svet, torej civilna oblast. Pij X. je bil zato prisiljen obsoditi zakon in določiti, da se ne morejo potrditi take verske družbe, kakršne zahteva zakon, ne da bi se žalele svete pravice, ki so v tako tesni zvezi s cerkvenim življenjem. Opozorjamo, da je papež odločno ugovarjal na očitane, češ, da odklanja verske družbe, ker sovraži ljudovlado. Tudi mi se pridružimo ugovoru. Ne mislimo na kako politično korist. Že dolgo vrsto let delujemo po naročilu apostolske stolice, ki je od nas zahtevala, da se združimo v obrambo katoliške cerkve in da priznamo ustavo, ki si jo je dala Francoska. Ob primernem trenutku izdamo potrebna navodila, kako izvrševati božjo službo z ozirom na okoliščine, ki se lahko nastanejo. Upamo še, da izostane verska vojska. Francoski katoličani zahtevajo, da se jim ne vsili njihovi vesti nasprotna cerkvena organizacija po zakonu, o katerem trdijo, da jamči svobodo vesti in vere. Ne verjamemo, da bi se prezirale

naše zahteve. Edinost src, žrtve in molitve obsega program, ki ga je naznanil papež in ki ga hočemo ubogati. Vaši duhovniki so sklenili, da se puste rajši oropati in rajši trpe revščino, kakor da postanejo nezvesti svoji dolžnosti.

BOJ ZA VOLILNO PREOSNOVO.

V včerajšnji seji odseka za volilno preosnovo so rešili 4., 6., 7., 8., 9. in 10. točko. Odsek je rešil po kratki razpravi §§ 4. in 6. V § 4. se določa, kdo ima pravico, da voli v državni zbor, § 6. pa določa, da ne voli v oni občini, v kateri prebiva volilec vsaj eno leto. Pri posvetovanju o § 7., ki izključuje od aktivne in pasivne volilne pravice aktivne častnike, vojaške gažiste in moštvo, izjavlja minister za notranje stvari z ozirom na ugovore, da ker plačujejo gažisti tudi davek, bi morali dobiti tudi pasivno volilno pravico, da to ne gre. Po pripombah poslancev Kramafa, dr. Grossa in Voglerja odobre § 7. v obliki, ki jo je predlagala vlada.

Sprejeti § 8. govori o osebah, ki so izključene od volilne pravice. Pri posvetovanju o § 9. se je sklenilo, da se morajo vršiti glavne, kakor tudi ožje volitve na isti dan.

Odsek je še odobril § 10. z nekaterimi dopolnitvami poslancev Steinerja.

Kakor smo že poročali, je sklenil odsek, da odgodi posvetovanje o § 5., kjer se bo šlo za pluralitetni način volitev, na poznejši čas. Posebne važnosti pa ne pripisujejo sklepu, dasi je vznevoljil prijatelje volilne preosnove.

O položaju sodijo nekateri prijatelji volilne preosnove, da konča odsek za volilno preosnovo že do prihodnje zbornične seje svoja posvetovanja. Tako hitro najbrže ne bo šlo, ker morajo rešiti še precej točk, a dejstvo je, da se umikajo najbolj zagrizeni nasprotniki iz odseka. Boj bo še o pluralitetnem načinu volitev, ki najbrže pade; kako izide glasovanje o dvetretjinskem varstvu volilnih okrajev, je še jako dvomljivo. O volilni dolžnosti bodo pa najbrže sklepali deželni zbori.

Izprožili so tudi vprašanje, če bi ne kazalo, da izpremeni pri volitvah absolutno večino v relativno. Odpadle bi tako ožje volitve, ki tolikrat dovedejo do nenaravnih kompromisov in pomnože stroške pa tudi ponove razburjenje.

Nemci na Češkem se še niso sporazumeli o razdelitvi volilnih okrajev. Nemški agrarji so se izjavili za dvetretjinsko varstvo volilnih okrajev.

O volilni preosnovi bo poročal zbornici najbrže poslanec Löcker.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Poročilo proračunskega odseka o ureditvi plač in razmer pisarniških pomočnikov in pomožnih delavcev pride na vrsto v zbornici, ko rešijo lekarniški zakon. Naučni minister Marchet je obljubil italijanskima poslancema Pittacu in Conciju, da v nekaj dneh odgovori na spomenico italijanskih dijakov glede veljavnosti izprijeval o študijah na italijanskih vseučiliščih. Polkovnik Daler je izjavil, da ni čul, da je želel z njim govoriti poslanec Hofer, ki ni niti govoril z njegovim pobočnikom, marveč s kakim drugim častnikom.

OSREDNJA ZADRUŽNA BLAGAJNA.

Na Dunaju se je pričela 19. t. m. dopoldne anketa o ustanovitvi »Avstrijske osrednje zadružne blagajne«. Udeležilo se je veliko državnih poslancev, raznih ekspertov, načelnik »Zadružne zveze« dr. Krek in zastopniki ministrstev.

Udeležence je pozdravil finančni minister Korytowski in naglašal važnost vprašanj, o katerih se namerava razpravljati. Minister opisuje, kako se je razvijala misel zadružnega kreditnega zavoda in obrazloži vladno stališče v navedeni zadevi: Vlada namerava priklopiti delovanje novega zavoda na celi črti že po posameznih deželah obstoječim zveznim organizacijam. Novi zavod ne stopi namesto že obstoječih, marveč le na čelo zadružni organizaciji in zato namerava vlada ugodne uspehe dosedanjega razvoja skrbno ohraniti in pospeševati. Država ne namerava le materialno in finančno pomagati, marveč urediti kreditno organizacijo zadružništvu. Vlada hoče delati na to, da se po zadružni kreditni organizaciji uredi osebni kredit kmečkega in obrtnega stana, a se brezpogojno izključi oderuštvo v zadružni obliki. Nameravana blagajna naj bi obsegala ves zadružni kredit in bi se tako uresničila zadružna misel solidarnosti. Novi zavod bi se po svoji zadružni obliki lahko priklopil že po posameznih deželah obstoječim zadružnim zveznim organizacijam, kar bi jamčilo, da se oziroma različne razmere po posameznih deželah, in država bi pristopila v zadrugo z deležem. Novi zavod naj bi ne bil dejanski državni zavod, marveč bi le na temelju avtonomije združil deželne organizacije. Vlada ne namerava vršiti nikakega varuštva nad dosedanjim svobodnim razvojem zadružništva, marveč hoče le okrepiti deželne organizacije zadružnega kredita. Tudi pristop k novemu zavodu bo popolnoma svoboden. »Splošna zveza kmečkih zadrug v Avstriji« je vesel zgled za zmagoosno zadružno idejo. Minister naglašja končno, da se nameravajo pri ustanovitvi »Osrednje zadružne blagajne« natančno oziroma na praktično življenje in na potrebe ljudstva.

TIZSA PROTI BOJKOTU AVSTRIJSKE INDUSTRIJE.

Pri občnem zboru bitraške stolice je naznanil načelnik, da je nastopil upravni svet proti sklepu mesta Nagy-Szalonta, ki je sklenilo, da najame 240.000 kron pri »Dunajski kreditni banki«, da zgradi mestno hišo. Upravni svet je zahteval, naj najame mesto posojilo pri kakem ogrskem kreditnem zavodu. Bivši ogrski ministrski predsednik grof Tizsa je nato ostro govoril proti sklepu upravnega sveta in obsodil bojkot avstrijske industrije, ker škoduje izvozu v Avstrijo, pa tudi ogrskim bankam. Na njegov predlog so nato sklenili, da se sme najeti posojilo pri dunajski banki.

RAZKOLNE TEŽNJE NA FRANCOSEM.

V Parizu je sklical neki Henrik des Houx v svoje stanovanje shod, katerega se je baje udeležilo veliko število francoskih katoličanov. Sklenili so, da izdajo na verne katoličane oklice, v katerem opozarjajo Francosko na nevarnost, da se izključi iz katoliške skupnosti in se izroči lakomnim kongregacijam, češ, da se je udal papež nemškimi jezuitom. Oklice pozivljajo katoličane, naj ustanove ligo, ki bo snovala zakonite verske družbe, katerim se ne bo upala odreči službe božje nobena cerkvena oblast in ki bodo obvarovale cerkveno premoženje. Tako so izobrnali v svet. A na Houxovem shodu je bilo navzočih le malo število oseb in imeli so v svoji sredi tudi protestantskega pastora. Konservativni in nacionalni listi zasmehujejo Houxov poizkus, da bi napravil razkol. »Eclair« pa kar piše, da hoče napraviti Houx reklamo za list »Matin«, pri katerem sodeluje. Socialistični poslanec Depasse pa piše, da ni mogoče brez papeža izvesti zakona o ločitvi cerkve od države. Postava ne loči cerkve od države, marveč prikloplja Francosko še bolj na Vatikan.

Kar je poizkušal de Houx, je ena tistih lahkomisljenih šal, ki si jih dovoljujejo Francozi z najresnejšimi stvarmi. Zato ga pa tudi Pierre Vieillot v »Universu« ne smatra resnim in se norčuje, da zdaj, ko so listi toliko pisali o blem in o črnem papežu (generalu jezuitov), čuti de Houx potrebo, da postane »le pope bleu« — višnji papež. Seveda je to kruta šala, kajti »postati višnjeve« se pravi v francoskem jeziku: blamirati se.

RUSIJA.

Ob sklepu finskega deželnega zbora je prečital generalni gubernator prestolni govor, ki hvali 9mesečno vestno in nepristransko delovanje deželnega zbora. Nekaj sklenjenih zakonov je že potrjenih, ostali se še proučujejo. Po izdelanem novem deželnozbornem štatutu bodo v bodoče vodili vsi državljani. Prestolni govor upa, da se duhovi pomirijo. Vlada obeta, da hoče skrbeti za blagostanje delav-

LISTER.

Mož z brazgotino.

Angleški spisal C. Doyle.

(Konec.)

Ko sem vsak dan sešel nabrane milodare, sem uvidel, da sem naberačil jako lepe svote. Ne vem, če priberači vsak berač v Londonu na leto po sedemsto funtov; to bi bila najmanjša svota, ki sem jo dobil; naberačil sem mnogo več. Meni je veliko pomagala spretost, posebno ker sem bil vedno pripravljen za vsak odgovor. Postal sem sčasoma po cellem mestu znana osebnost. Ne samo bakreni drobiž, tudi srebro se mi je nabiralo v pokrivalu; jako slabi so morali biti dohodki, če so bili nižji kot dva funta (funt sterlingov je približno 24 K našega denarja) na dan.

»Z bogastvom rastla je v meni tudi pohlepnost. Naselil sem se na deželi, celo oženil sem se, a nobena živa duša ni vedela, s čim se pečam. Moja dobra ženka je pač vedela, da imam opravilo v mestu; kakšen posel pa je to bil, tega ni niti mogla slutiti.

»Pretečeni ponedeljek sem ravno končal svoj posel in se preoblačil v svoji sobi nad opijsko beznico; ozrl sem se slučajno skozi okno in v svoje največje presenečenje, a tudi z grozo v srcu zagledal spodaj na ulici svojo soprogo, ki je uprla v me svoj pogled.

Zakričal sem v osuplosti in dvignil roke, da bi zakril obraz ter skočil k gospodarju prosič ga, da nikogar ne pusti gori. Čul sem dobro njen glas, vedel pa tudi, da gori ne pride. Hitro sem sleknil svojo ter oblekel beračev o obleko, pobarval obraz in nataknil lasuljo. Niti lastna žena me ni mogla spoznati, tako sem se izpremenil. Kasneje sem se domislil, da bi utegnili vendar le preiskati sobo in dobiti mojo obleko, ki bi me izdala. Odprl sem okno in v naglici se je ponovila rana, ki sem si jo prizadel zjutraj doma v svoji spalnici. Pograbil sem suknjo, nabasal v žepe ves bakreni drobiž, kar sem ga dobil ta dan, ter vrgel vse skozi okno; suknja se je potopila v Themso. Storil bi bil ravno tako z ostalo obleko, pa v istem hipu sem začul pred vrati glasove stražnikov. Nekaj minut kasneje so me prijeli; priznati moram, da se mi je odvalil celo kamen od srca, ker me niso spoznali, da sem Neville St. Clair, ampak ker so me prijeli kot njegovega morilca.

»Menim, da zadostujejo ta pojasnila. Bil sem pripravljen obdržati svojo krinko tako dolgo kolikor mogoče; zato se nisem hotel umiti. Vedel sem, da bo moja žena v velikih skrbih, zato sem v trenutku, ko ni pazil na me noben stražnik, izročil Malajcu svoj prstan in v naglici na košček papirja spisano pismo z naročilom, naj vse dostavi moji ženi in ji pove, naj se ne boji zame.

»Ta list je šele včeraj prejela«, prekinil ga je Holmes.

»Moj Bog! V kakšnih skrbih je preživela celi teden.

»Policija je Malajca strogo nadzorovala«, pripomnil je nadzornik, »zato je umljivo, da je le težko oddal pismo na pošto. Najbrž je oddal list kakemu mornarju, ki ga je pozabil oddati in nosil nekaj dni seboj.

»Gotovo, da«, pritril je Holmes; »brez dvoma je bilo tako. — Toda ali vas niso zaradi beračenja nikoli prijeli?

»Seveda, celo večkrat. Pa kaj sem maral, če so mi naložili denarno kazen!

»Toda sedaj mora biti temu za vedno konec!« dejal je Bradstreet. »Če hočete, da policija o vsem dogodku molči, — potem Hugo Boone ne sme biti več na svetu.

»To sem prisegel že sam sebi z najsve-tejšo prisego moža.

»V tem slučaju se bodo opustili vsi nadaljni koraki. Če vas pa še kdaj zalotimo pri beračenju, potem pride vse na dan. Največje hvale pa smo dolžni vam, gospod Holmes, da ste razkrili to zadevo. Zanimalo bi me izvedeti, kako ste prišli na to misel, in na kak način ste mogli izvajati vse posledice?

»To je kaj lahko. Celo stvar sem si razlagal in izvajal takole: — sedel sem med petero blazin in popušil poln mehur tobaka.

»Watson, midva se peljeva sedaj naravnost na moj dom v Bakerjevo ulico. Zdi se mi, da prideva ravno prav k zajutreku.

Zgodovinska knjižnica.

Izdaja »Zgodovinsko društvo« v Mariboru. I. odelek: Pomožna znanstva, 2. zvezek »Prazgodovinske izkopine«. Cena 40 vin. Zvezna tiskarna v Celju, 1906. Str. 54 in 7 kartonov s slikami.

Kakor se naše dežele odlikujejo po naravnih krasoti, tako so tudi v zgodovinskem oziru zelo zanimive. A kakor v gospodarsko-industrielnem oziru Slovenci ne znamo ali ne moremo izrabiti, kar nam nudi rodna gruda, temveč tuje in bolj steguje kremplje po naši zemlji, tako tudi še vse premalo poznamo in cenimo zgodovinske spomine svoje domovine. Pač imamo lepo vrsto vrlih delavcev na zgodovinskem polju, a v širjem občinstvu je za domačo zgodovino in starinoslovje premalo zmisla; nešteto se starinski predmeti puste, da propadejo, ali pa se lahkomišljeno izroče tujcem v roke. Zlasti velja to za obmejne Slovence. Hvalevredna je torej misel »Zgodovinskega društva« za Južno Štajersko, ki hoče z drobnimi knjižicami zbuditi v širjih krogih zanimanje za domače starostnosti. Dočim je v I. zv. »Zgodov. knjižnice« (cena samo 20 v.) podalo podroben načrt za sestavljanje krajevnih kronik ter je knjižica

cev in potrebnih članov družbe ter želi uspešnega skupnega delovanja med oblastmi. — V Larisgenu je ustrelil iz zavora izpušeni dijak Bodricki državnega pravnik, v Varšavi je pa bil ustreljen artiljerijski polkovnik Nikolajev. — Armenci so zažgali na Kavkazu štiri tartarske vasi. Tartari so zbežali z živino, žito je požgano, mnogo mrličev leži po ulicah. Sedem armenskih vasi se je udeležilo napada. Armencev že ni bilo več, ko so došli vojaki. — Ob slavnostni otvoritvi tretjega mostu čez Vislo je obkolilo vojaštvo občinstvo in delavstvo. Vojaki so imeli dvanajst topov. Zaprl so približno 1000 oseb. Kakih 30 revolucionarjev je napadlo arzenal, kjer je zaprtih veliko političnih jetnikov. V boju z vojaško stražo je bilo ranjenih 6 oseb, ostali so pobegnili. — Revolucionarna bojovna organizacija je obsodila na smrt generala Orlova, poveljnika nekega gardnega polka, ki je vodil kazensko ekspedicijo v baltičskih provincih. Štirje tajni policisti stražijo generala. — V Odesi sta dva anarhista ustrelila policista, ki ju je hotel aretovati. Ranjena sta bila še dva policista. Enega anarhista so policisti nevarno ranili, drugi jim je pa všel. — Čar se ne udeleži Trepovega pogreba, ker se boji napada.

PROTIKRŠČANSKO GIBANJE V MAROKU.

V Maroku se je pojavilo protikrščansko gibanje. Vodi ga šerif Maalan Singitski. Ni izključeno, da tiči za nemiri Francoska, ki bi dobila rada povod, da se vmeša v maroške zadeve. Nemiri so se pričeli v Casablanci. Oplenili so neko delavnico in napadli delavce. Mesto je bilo 18. t. m. v rokah šerifovih pristavev, fanatičnih mohamedancev, ki so se drveli po ulicah, kričali smrt kristjanom in pretepali tudi kristjane. Oplenili so tudi eno francosko in eno belgijsko prodajalnico. Maroška križarica »Turki« je obstreljevala 19. t. m. selišče roda Beni-Bugosar.

IZJAVA KARDINALA VANUTELLIJA.

Na shodu nemških katolikov v Essenu je bil navzoč tudi kardinal Vanutelli in priredil ob tej priliki obširnejši govor. Ta dogodek je izrazil časopis »ECHO de Paris«, češ, da je poslal papež sam kardinala na shod in s tem pokazal, da je bolj naklonjen Nemcem, kakor Francozom. Kardinal Vanutelli je nato izjavil, da je prišel on na shod odzivajoč se prijaznemu vabilu svojega prijatelja in da nima pri vsej zadevi papež nobenega posla. Stvar je docela slučajna. Zatrdil pa je ob koncu, da sveti oče istotako ljubi Francoze, kakor Nemce, in da mu neljubi spor ni nikakor zmanjšal te ljubezni. Čisto krivo je, da bi se on umikal Franciji in se nagibal k protestantski Nemčiji.

MEŠČANSKA VOJSKA NA KUBI.

New York. Iz Washingtona poročajo, da so kabli med Cienfuegos in Bermudo ter Havano in Cienfuegos razrušeni. Predsednik Palma namerava baje razpisati nove volitve, kar smatra za najboljšo sredstvo za rešitev krize. V Havani so revolucionarji z dinamitom razrušili dve zgradbi.

Štajerske novice.

Štajerski lovski zakon potrjen. Z Dunaja se poroča, da je poslanec Hagenhofer pri vladi zvedel, da je cesar načrt štajerskega deželne zboru o lovskem zakonu potrdil.

Šhod v Artičah. Pretečeno nedeljo to je 16. t. m. je priredilo katoliško politično društvo Sava zborovanje v Artičah. Vdeležila se ga je klub slabemu vremenu, obilna množica občinstva. Ko je bil predsednikom izvoljen g. Jos. Rožman, je isti podelil besedo državnemu poslancu g. dr. Korošcu. Govoril je v poljudni besedi o parlamentarnem položaju, pojasnil vspehe, ki so jih dosegli poslanci v korist obrtniškega in kmečkega stanu ter zagotovil svoje volilce, da se hoče za njih pravice z vso odločnostjo potegovati. Na to dobi besedo g. deželni poslanec g. dr. Jankovič. Razlaga o

priporočati zlasti župnijskim, šolskim in občinskim uradom, nam v II. zvezku daje navodilo, kako je ravnati s prazgodovinskimi izkopinami.

V predgovoru se odločno svari pred škodljivim diletantstvom; zasebniki naj ne brskajo za starinami le iz radovednosti, za kratak čas, ali celo iz dobičkarije, ampak knjižnica daje navod, kaj storiti, če se starinski predmeti kje najdejo. V uvodu nas knjižnica kratko pouči o obsegu, in metodi ter o najvažnejšem slovtvu prazgodovinske vede, potem pa v petih zaglavljivih govorih o najstarejših kulturnih dobah, namreč o starejši in novejši kameneni dobi, o bronasti, o hallstattski in latenski dobi, o sledovih prazgodovinskih selišč in o načinu, kako je ravnati pri izkapanju starin, zlasti je natančneje govor o ravnih grobovih in gomilah, ker tu se navadno najde največ predmetov za starinoslovca. V šestem odstavku so pa za praktično rabo sestavljena vprašanja, na katera bi naj čitatelji posebno pazili ter z ozirom na svoj kraj nanje odgovorili. V interesu domače vede je, da ta cenena knjižica pride v roke čim več ljudem. Ne le štajersko »Zgodovinsko društvo«, ampak tudi kransko »Muzejsko društvo« bo imelo veliko koristi, ako se bo primerno razpečala ta knjižica in se vpoštevala njena navodila. Pred vsem je k temu poklicano naše razumništvo na deželi, kateremu knjižico toplo priporočamo.

kmečkih težnjah brežiškega političnega okraja ter o sredstvih, ki bi mogla razmere kmetijstva izdatno zboljšati. Obema govornikoma je občinstvo sledilo z zbrano pozornostjo in marsikateri je rekel: Ni mi žal, da sem prišel na shod, še manj pa, da sem pri zadnjih volitvah dal tema poslancema svoj glas. Oglasili so se še drugi govorniki, ki so bodrili navzoče k narodni katoliški zavesti, opominjali jih k geslu »svoji k svojim«, protestirali proti »svoobodni šoli«, zahtevali, da bi se šolski pouk zlasti zadnja leta, oziral bolj na gospodarske razmere, omenjali, da sedanje šolske počitnice ne ustrezajo kmečkim potrebam, zahtevali, da se ustanovi slovenska kmetijska šola v savski dolini, kjer se bodo mogli kmetie stanovsko izobraževati. Dal Bog. Predsednik na to zaključil zborovanje.

Š V Braslovčah bodo ustanovili pododsek žalskega Sokola. Ustanovni občni zbor se bo vršil dne 23. t. m. v gostilni gospe Vrankovič.

Š Iz Celja. Vodstvo tukajšnjega okrajnega sodišča so po vpokopitvi deželnosodnega svetnika Muleja poverili novoimenovanemu svetniku dr. Kočvarju pl. Kondenheim.

Š V Cirkovcah pri Pragerskem. — Izjava in odgovor. »Slovenskemu Narodu« ni prav, ker sva jaz in moj prvi svetovalec pozdravila katoliški shod. Očita mi, da niti vedel nisem, da se vrši v Ljubljani katoliški shod. V odgovor naj služi to: »Ako pri »Slov. Narodu« mislijo, da se celih devet let, odkar sem kot župan prevzel vodstvo največje občine v ptujskem okraju, nisem naučil brati, treba pomniti, da se nahaja v moji hiši poštna nabiralnica, kjer razven enega edinega »Slov. Naroda« pod lažnim naslovom sprejema svoje katoliške liste nad 100 naročnikov, izmed katerih moj prvi svetovalec že štirideseto leto čita »Slov. Gospodarja«. Vedel sem dobro za katoliški shod, zato sem ga kot katoličan pozdravil. Nisem pa naprej vedel za liberalni nastop protestnih barab, katerih torej nisem mogel pozdraviti. Bodete že oprostili! — Opomin »Slov. Naroda«, kako naj delujem v narodnem oziru, sprejemam pa tako, kakor če bi me hotel umnega gospodarstva učiti cestni postopač, kedar berači kruha po naših Cirkovcah. — Anton Goljat, župan in posestnik.

Š Maribor. Ob precejšnji udeležbi Slovencev smo pokopali minulo nedeljo trgovca St. Vrtinika. Mariborski slovenski pevci so mu zapeli na grobu ganljivo žalostinko. Samo nekaj je neprijetno presenetilo slovenske udeležence, molilo se je nemško. Zakaj? Ali se ni vedelo, da je rodbina slovenska in udeleženci skoraj sami Slovenci?

Š Če pijanec pijanca vodi. 52letni hlapec F. Ostroh od St. Lovrenca nad Mariborom se je minolo nedeljo 16. t. m. v več gostilnah nasrkal žganja. V zadnji gostilni mu da gostilničar svojega hlapca seboj, da spremi Ostroha domu, ker je videl, da je že močno pijan. Tako sta gugala po cesti. Hlapec spredaj z lučjo, za njim pa je meril cesto Ostroh od enega kraja do drugega. Pri prekočanju mosta čez potok Radolna se zvrne Ostroh v potok, ne da bi to njegov voditelj opazil. Šele onstran potoka se ozre in vidi, da ni njegovega spremljevalca. Najprej ga začne iskati, potem klicati in ko vse skupaj ni nič pomagalo, kričati na pomoč. Ljudje so sicer prileтели skupaj, toda pomagati niso mogli, ker je potok zelo narasel vsled deževja. Šele čez nekaj ur so potegnili truplo vso obtolčeno iz vode. Nesrečno žganje!

Š Izpred mariborskih porotnikov! Dne 18. t. m. je stal pred porotniki 21 let stari kočarjev sin Jakob H o r v a t iz Radomerja, češ, da je ponoči od 13. na 14. maja t. l. na cesti zabodel z nožem v hrbet tovariša Janca Petrovič, ki je za poškodbo umrl. Dne 13. maja so namreč praznovali kmečki fantje svoj maj v Podvincih pri gostilničarju Kurešu. Horvat, Petrovič in neki Vincenc Job so se že v gostilni nekaj sporekli, vendar jih je gostilničar pomiril. Ko so šli ob 2. uri po polnoči domov, je pa nastal med njimi pretep in sta bila dva fanta lahko poškodovana, medtem, ko je Petrovič dobil z nožem tako močan sunek v hrbet, da mu je nož prerezal hrbtenico in mozeg. Spodnji del telesa je Petroviču otrpnil, začelo se mu je gnojiti in v nematu v mehuru, odkoder je prešlo gnojenje v kri, tako da je Petrovič na tej poškodbi umrl. Spočetka je Vincenc Job sam priznal, da je vse tri fante zlasti tudi Petroviča poškodoval. Ko je pa zvedel za smrt le-tega, je svoje priznanje prekalil in trdil, da ga je Horvat k temu priznanju zapeljal. Horvat je pred porotniki vse to odločno zanikal. Ker ni bilo za njegovo krivdo popolnega dokaza in ker porotniki Jobu niso verjeli, so vprašanje na uboj zanikali, vsled česar je bil Horvat oproščen.

Š Skandali v Gradcu. V znane snažne afeere graške sta bila v prvi vrsti zapletena ravnatelj orfeja Pavel Saitmacher in njegov tajnik Viljem Friedrich, ki sta pa pravčasno izginila iz Gradca. Svetovalstvena zbornica graškega sodišča je izdala zoper oba tiralico.

Š Umrl je v Laškem trgu poštar Andrej Pretner, ki je bil nedavno upokojen.

Š Utopljenka agnoscirana. S Sv. Marjete poleg Rimskih Toplic se nam piše: Utopljenka, katero so iz Savinje potegnili, je bila soproga

posestnika in gostilničarja v Letušu št. 25, Helena Sedminek, rojena Pödransberg. Ponesrečila se je. Bila je že poprej v blaznici.

Š Titus v Gradcu. V Gradcu so na tifusu oboleli štirje možje tretjega bataljona 27. pešpolka. Vojakom je prepovedan izhod iz vojašnice.

Koroške novice.

k Umrl je dne 18. t. m. zvečer preč. gospod Alojzij Fischer, častni stolni kanonik, knezoškofijski konzistorijalni svetnik in bivši mestni nadžupnik pri Sv. Ilju v Celovcu, v 93. letu starosti. Umrl je bil rojen 19. junija 1813 v Podklostru, je študiral v Celovcu in je bil v mašnika posvečen dne 31. julija 1838. Od leta 1873 do 1891 je bil nadžupnik mestne fare Sv. Ilja v Celovcu in je potem stopil v pokoj.

k Visok gost. Visokočastiti metropolit dr. Josip Stadler iz Sarajeva je te dni obiskal visokočastitega knezoškofa dr. Josipa Kahna. Poset je trajal le malo časa, ker se je prvooimenovani, na potovanju v Lurd, zopet odpeljal ob dveh popoldne čez Inomost-Monakovo na Francosko.

— Železniška nesreča pri Porečah. Ranjeno kočarico Jospino Eichholzer so že izpustili iz bolnišnice. Preiskavo vodi prometni kontrolor Penzel. V Beljaku so pokopali ponesrečenega duhovnika Bolvaryja. Skupno je bilo ranjenih 32 oseb, šest jih je v Beljaku pri svojih, dva pa v zasebni postrežbi. Ranjeni so tudi štirje železniški uslužbenci. Pri celovškem nadzorništvu se še vedno zglašajo osebe, ki trde, da so bile ranjene pri nastali nesreči. Kot glavni vzrok nesreče navajajo, da je bil preobložen prometni uradnik Lederer z delom in pa da je grmovje ob progi zaviralo razgled. Grmovje so že obrezali. Pri rešitnih delih si je pridobil zaslug nadzornik Grundner.

k Zopet nesreča. Povožena je bila ob brzovlaka pri Spitalu na Dravi neka 17letna deklica Marija Geibel. Imenovana je hotela kravo, katera je bila na železničnem tiru, iz tira prepoditi. Med tem ko je za kravo tekla, je pa sama na tiru se spodtaknila in padla. V hipu pa pridrvi brzovlak od smeri iz Beljaka, katerega pa strojevodja ni mogel takoj ustaviti, ter so nesrečno kolesa zagrabil čez obe noge tako, da je ena noga bila takoj od telesa odtrgana. Usmiljenja vredno je železniško osebje prepeljalo v bolnišnico. Kravo je tudi stroj zagrabil in kakih sto korakov s seboj vlekel. Akoravno je bila krava težko poškodovana, je toliko časa še živela, da jo je mesar pobil.

k Strela je udarila dne 16. t. m. v Beljaku v shrambo za baterije na glavni pošti ter je razdrila napravo in zveze z brzovajnimi žicami — Ravno tako je tudi ista strela udarila v hlev nekega kmeta v Rattendorfu v Zgornji Ziljski dolini. Ubila je dva konja in enega prašiča. Čudno je bilo pri tem, da je strela ubila v hlevu vnanja konja, med tem ko je srednji, ki je med obema stal, docela nepoškodovan in nedotaknjen ostal. — Škode je kmetu napravila za kakih 1400 kron.

k Leopard je poškodoval dne 19. t. m. dopoldne triletnega sinčka posestnika zverinjaka na travniku v Celovcu. Neki pri imejtelju zverinjaka službujoči delavec je posadil otroka preblizu kletke na tla. Leopard je pa s taco iz kletke otroka zagrabil ter mu je kožo pod levim očesom čez lice odtrgal in s takimi udarci ga tudi zadaj na glavi poškodoval. Otroka so prepeljali v bolnišnico. Poškodbe niso nevarne.

Dnevne novice.

+ Nemški narodni svet za Avstrijo. Nemci nameravajo ustanoviti zvezo vseh nemških narodnih svetov po raznih avstrijskih deželah. Ta centrala »Nemški narodni svet za Avstrijo« bi imela svoj sedež na Dunaju in bi vsaka dežela poslala v ta svet po tri zastopnike.

+ Nove volitve na Hrvaškem? Čuje se, da bo hrvaški sabor sklican v zasedanje meseca oktobra, a takoj na to razpuščen, ker radi sedanjih strankarskih razmer ni sposoben za delo. Ban bo poizkušal dobiti pri novih volitvah trdno večino. Stranke se že pripravljajo za volitve. Starčevićeva stranka prava je imela včeraj v Zagrebu sestanek svojih zaupnikov. Navzočih je bilo posebno mnogo duhovnikov.

+ Iz Cerkna se je poslovil ta teden preč. g. dekan Ivan Nep. Murovec, kjer je deloval 13 let. Zdaj šele se bo videlo, kaj je Cerkno z njim izgubilo. Predrugaci je župno cerkev in vse podružnice tako, da se ena ali druga izmed slednjih lahko meri z marsikatero župno cerkvijo. Ta teden že nastopi novo službo kot dekan v Črničah, kjer želimo njegovemu delovanju mnoge uspeha, ter častitamo novim župljanom k tej pridobitvi. Bog ga ohrani še mnogo let!

— Javni ustanovni shod kat. slov. izobraževalnega društva pri St. Lenartu nad Škofjo Loko se je vršil v nedeljo, 16. t. m. ob polu 3. popoldne. Dr. J. E. Krek je razložil v poljudnem govoru kljub slabemu vremenu v obilnem številu zbranim St. Lenartčinom namen izobraževal. društva in navajal sredstva, s katerimi društvo dosega svoj namen. Ker so pravila društva že potrjena in je k novemu društvu pristopilo že 47 mož in mladeničev, sestavil se je takoj odbor, ki je izvolil predsednikom društva domačega gospoda župnika Novo društvo naj bo res šola prave krščanske omike.

— »Slov. dijaški zvez« je poslal abit. tov. Flor. Božič v knjižnične namene okrog 150 knjig, za katere se odbor najprisrčneje zahvaljuje. — Dne 23. septembra predava Zevzn član tov. Dav. Gorjanec v Planini pri Rakeku: »Črtice iz zgodovine Slovencev«. Pričetek po večernicah.

— Umrla je 15. t. m. učiteljica gđe Hema Zajec, hčerka gospoda nadučitelja v Vel. Gabru pri St. Vidu na Dolenjskem. Pokojna je službovala kratak čas v Fari pri Kostelu, potem v Gribljah na Belokranjskem, nazadnje pa v Žužemberku, kjer jo je bolezen prisilila, da je odšla v začasni pokoj h svojim staršem. Tu ji je po dolgem bolehanju in večkrat prevideni s svetimi zakramenti nemila jetika v najlepši dobi 25 let končala mlado življenje. Bila je tihega in blagega značaja in zato obče priljubljena, kar je pričal tudi njen lepi pogreb, ki se je vršil včeraj 17. t. m. dopoldne na pokopališče v Vel. Gabru. Vkljub slabemu vremenu in neugodnemu času — bil je ravno pričetek novega šolskega leta — zbralo se je vendar veliko število njenih koleginj in kolegov, ki so ji lpeo zapeli ob grobu, g. nadučitelj Potokar pa ji je ob napol zasuti jami spregovoril nekaj lepih besedi v zadnje slovo. Bodi ji lahka zemlja domača!

— Baron Hein v smrtni nevarnosti. Pri Išču je nedavno avtomobil barona Heina z Dunaja privozil na progo išelske železnice v trenutku, ko je pridrdral vlak. Baron Hein in vodnik avtomobila sta se rešila s hitrim skokom iz avtomobila, vlak je pa avtomobil popolnoma razbil.

— Cesarjev dar. Cesar je daroval za uboge puljskega mesta 4000 kron.

— Prestolonaslednik v Dalmaciji. Reški »Novi List« piše, da se prestolonaslednik pri svojem odhodu iz Dubrovnika od tamošnjega župana Pera Čingrija sploh ni poslovil, ampak ga je prezrl. Vse priprave za vsprejem kažejo, da so delali gotovi krogi na to, da bi dobil nadvojvoda vtis nelojalnosti tamošnjega naroda. Povsod so znali napraviti tako, da je prišel nadvojvoda prekasno. Zato ni doživel nadvojvoda tistega prisrčnega sprejema, ki mu ga je narod pripravil. Kot vzrok navajajo fml. Varesanina in še razne druge razmere. V Dubrovniku je bilo koncentriranih 300 orožnikov in 500 finančnih stražnikov.

— Ureditev cestnega prometa. Notranje ministrstvo namerava radi rastočega avtomobilnega prometa cestna določila po vsej Avstriji enotno urediti. Zato je potrebna sprememba raznih deželnih zakonov. Notranje ministrstvo je radi tega že stopilo v zvezo z dotičnimi deželnimi odbori.

— Slovenski zdravnik v Port Arturju. Goriški Slovenec dr. Jug se je nahajal meseca avgusta v Port Arturju.

— Dalmatinski strelci. Pri vojaških vajah v Dalmaciji se je posebno odlikovala eskadrona dalmatinskih strelcev. Ta četa je bila osnovana l. 1874. Vojna uprava namerava sedaj to četo pomnožiti na dve eskadroni. Dalmatinski strelci bodo tako opravljeni, kakor oni v Tirolski.

— Namesto v Ameriko — zaslužek doma. Piše se nam: Hosto Vrbovska, pošta Cetinji, kupil je gospod Rebeschini. Potrebuje za sekanje 100 delavcev, in 100 delavcev za napravo »švelarjev« in (žganje) kuhanje oglja. — Delo traja celih šest let, in to poleti in pozimi. Oglasi se pismeno: Rebeschini, Birčna vas, Rudolfovo.

— Družbo ponarejalcev denarja so prijeli v Trstu. Člani te družbe so vsi podaniki blažene Italije. Pri aretirancih so našli 69 ponarejenih kron.

— Medvedje na Kranjskem. Okolu Kočevja se klatita medved in medvedka.

— Za izobrazbo kriminalnih uradnikov se ustanovi na Dunaju centralni urad za policijske znanosti.

— Vlak povozil notarja. Notarja Accurtija iz Badljevine na Hrvaškem je povozil vlak, ko se je z ženo peljal preko železniškega tira.

— Profesora Frischaua, znanega prijatelja slovenskega planinstva, hoče baje vlada na nemški pritisk upokojiti.

— Vse se draži. Cene katrana se v kratkem povišajo in sicer za slabše kvalitete po 3 vinarje pri metru, za boljše pa po 4 do 5 vinarjev za isto mero. — Cene žičarjev (Drathstift) se tudi skoro gotovo povišajo za 1 do 2 kroni. Kartel izdelovalcev bo imel te dni sestanek na Dunaju. — Tudi vse cene živil v dunajski »mensi akademici« z dnem 5. oktobra zvišajo. Opravičujejo ta občutni udarec ubogim dijakom z zvišanjem mesnih cen.

— Dvorec nadvojvode Josipa na Reki. Neki budimpeštanski list je priobčil vest, da se reški guverner grof Nako pogaja radi nakupa dvorca nadvojvode Josipa. Dvorec, ki obsega 74.000 štirj. metrov, cenijo na 1.400.000 kron.

— Požar je uničil posestniku Alojziju Pintariču na Raki hleve. Zažgal je petletni posestnikov sin. Škoda znaša 3000 kron, posestnik je pa bil zavarovan le za 800 kron.

— Ustreljenega so našli 21letnega posestnikovega sina Jožefa Hrovatina v hlevu pri Ilirski Bistrici dne 15. t. m. Materi je pravil prejšnji večer, da gre prihodnji dan na lov in se je podal s puško spat. S puško je najbrže ravnal neprevidno, da se je izprožila in ga ustrelila.

— Novi službeni red za železniške uslužbence. Železniško ministrstvo je izdalo nove predpise za železniško osebje, da onemogoči morebitni pasivni odpor. O novih predpisih se vrše poučni tečaji. Izkušnji se morajo podvrči vsi uslužbenci. Kdor pade pri izkušnji, se odpusti.

— Proti poštnim uradnikom. Dunajski poštni uradniki imajo navado, da se shajajo k razgovorom vsaki ponedeljek. A 15. t. m. je

došlo v posvetovalnico več policijskih uradnikov, ki so prepovedali v smislu društvenega zakona posvetovanje. Zgodilo se je to na višji ukaz z ozirom na zaplenitev strokovnega glasila poštinskih uradnikov.

— **Umrli** je v Gorici vpokojeni major Ivan Wagner, star 77 let.

— **Ogenj**. Dne 17. t. m. je pogorela hiša gospodarja Andreju Gerželju p. d. Tonku v Spodnjih Ležečah. Radi burje in pomanjkanja vode je bila velika nevarnost, da se ogenj razširi na ostala poslopja. Škode je okoli 1400 K. Pogorelec je zavarovan.

— **Neznano kam je odpotovala** 20letna hči Marte Živny, soproge znanega slovanskega publicista Živnega na Dunaju, ki se je mudila na letovišču v nekem zagrebškem hotelu.

— **Velika insolvenca v Oseku**. V Oseku je propadla »Prva slavonska mizarska zadruga Eger & Comp.« Pasiva znašajo 1.200.000 kron.

— **Zagrebsko razstavo** je danes posetilo večje število Slovencev.

— **Pred tržaškimi porotniki** je bil obsojen ogrski žid trgovec Jožef Balogh na dve leti težke poostrene ječe.

— **Velikemu poverjenju** so prišli na sled pri neki tržaški firmi. Eden prokuristov Albert Morpurgo je bil takoj odpuščen, drugi — liberalni občinski svetnik dr. I. Spadon — je moral pa demisionirati. Poverjenj je do 200.000 kron.

— **Porotne obravnave v Gorici** se prično 18. decembra.

— **Policijski agent aretiran**. V Trstu so aretirali policijskega agenta Josipa Copic, ki je v pijanosti grozil ljudem z revolverjem.

— **Dete utonilo v škafu**. V Rojšanu je utonila 22 mesecev stara Erminija Kermelj v škafu. Dete se je sklonilo nad škafom, v katerega so mu padle kroglice.

Ljubljanske novice.

lj Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. Intendanca slovenskega gledališča razpošilja: Podpisana intendanca slovenskega deženega gledališča dovoljuje si, izročiti Vašemu blagorodju program za bodočo gledališko sezono s prošnjo, da blagovolite tudi letos pristopiti kot abonent. Dosedanjim abonentom ostanejo lože in sedeži rezervirani do 25. septembra t. l. Po tem dnevu se oddajo drugim reflektantom. Sezona 1906/7 začena 2. oktobra t. l. Osobje: Drama: Dame igralke: Ga. Adela Barjaktarovičeva, ga. Avgusta Danilova, ga. Stefanija Dragutinovičeva, gđc. Roža Noskova, ga. Mara Taborska, gđc. Berta Bergantova, gđc. Mara Kobalova, gđc. Vida Kočeverjeva, gđc. Mici Puhkova, gđc. Rezika Thalerjeva. Gospodje igralci: Dušan Barjaktarovič, Oton Boleška, Anton Danilo, Leon Dragutinovič, Hinko Nučič, Viljem Taborski, A. Verovšek, R. Bukšek, Fr. Juvan, Drag. Vukovi, J. Žagar. Komparzerijo tvorijo člani in članice opernega zbora ter gojenci in gojenke dramatične šole. — Režiserji bodo gg. Viljem Taborski, Anton Verovšek in Leon Dragutinovič. — Dramski repertoar: Izvirni: Zofka Jelovškova: »Egoizem«, »Pijanec«, »Ljubeczen«, »Fedor Jaromilov: »Veliki dan«, »Jakobinec«, Slovanski: Gorkij: »Malomeščanje«, Ivo Vojnovič: »Ekvinocij«, Stolba: »Na letovišču«, Spežinski: »Vse izgubljeno«, Vrhlický: »Noč na Karlsteinu«, Francoski: Molière: »Gizdavki«, Daudet: »Arležanka«, Zola: »Ubijač«, Meilhac in Halévy: »Tricohe in Colet«, Dumas, sin: »Prijatelj žensk«, Sardou: »Teodora«, Mirbeau: »Kupčija je kupčija«, Bernstein: »Baccarat«, Lavedan: »Postelj«, Italijanski: D'Annunzio: »Gioconda«, Traversi: »Svatbeno potovanje«, Gallina: »Tako ti je na svetu, dete moje«, Nemški: Goethe: »Faust«, I. del, Hauptmann: »Potopljeni zvon«, »Elga«, Thoma: »Lokalna železnica«, Fulda: »Maskarada«, Hawel: »Politiki«, Schönthan: »Sherlock Holmes«, Kadelburg: »Dva srečna dneva«, Neidhardt: »Prvi«, Rosenow: »Maček Spaček«, Schönherr: »O kresu«, Nordijski: Ibsen: »Stebri družbe«, Björnson: »Nad našo silo«, Strindberg: »Opojnost«, Angleški: Shakespeare: »Kakor želite«, »Trgovci beneški« (v novem prevodu), »Hamlet« (v novem prevodu), Shaw: »Izgubljeni oče«, — Razen teh pripravljenih novih iger, ki se bodo kolikor možno uprizorile vse, se ponove pri popoldanskih predstavah igrs s starejšega repetoirja. — Opera in opereta: Dame pevke: Gđc. Kamila Prochazkova, gđc. Roža Reissova, ga. Marija Skalova, gđc. Vida Kočeverjeva, ga. Gabriella Lumarjeva, gđc. Rezika Thalerjeva. Gospodje pevci: Julij Betetto, Jan Oufednik, Adolf Ranek, Mihael pl. Rezunov, Jan Zach pl. Zachov, Rudolf Bukšek, Filip Kranjc Jakob Lumar. — Kapelnik gospod Hilarij Benišek. — Režiser gospod Adolf Ranek. — Inšpicijent gospod Fr. Habič. — Garderobar Vaclav Švarc. — Operni zbor šteje 14 gospodov in 14 dam. — Orkester: godba c. in kr. pešpolka št. 27, kralj Belgijcev. — Operni in operetni repertoar: G. Donizetti: »Lucija iz Lammermoora«, Tragična opera v treh dejanjih. H. Marschner: »Hans Heiling«, Romantična opera v treh dejanjih s preigro. R. Leoncavallo: »Zaza«, Opera v štirih dejanjih. M. J. Glinka: »Ruslan in Ljudmila«, Romantična opera v petih dejanjih. V. Rebičkov: »Jelka«, Opera v enem dejanju. G. Bizet: »Biseri«, Opera v treh dejanjih. G. Puccini: »Madam Butterfly«, Opera v treh dejanjih. Jules Massenet: »Mamont«, Opera v štirih dejanjih. Audran: »Poupée«, Opereta v treh dejanjih. — Razen teh oper in operet, ki so do cela pripravljene za uprizoritev, se ponove ali nanovo uprizore nekatere opere in opere s prejšnjih repertoarjev. — Intendanca si je zagotovila gostovanje odličnih slovanskih umetnikov in umetnic v drami in operi. — Abonnement: Ker je odboru mnogo na tem, da si zagotovi stalno občinstvo za gledališke

predstave, razpisuje tudi letos abonnement na sedeže za 70 predstav v sezoni. Cene aboniranih sedežev za 70 predstav so določene: V parterju končni foteljski sedeži prvih treh vrst po 132 K, ostali foteljski sedeži po 117 K, — končni sedeži IV. do VI. vrste po 111 K, ostali sedeži IV. do VI. vrste po 96 K, — končni sedeži VII. do VIII. vrste po 105 K, ostali sedeži VII. do VIII. vrste po 90 K, — končni sedeži IX. do XI. vrste po 72 K, ostali sedeži IX. do XI. vrste po 60 K. — Na balkonu sedeži I. vrste 60 K, sedeži II. in III. vrste po 54 K. — Na galeriji sedeži I. vrste 30 K, sedeži II. do IV. vrste po 21 K. — Najemnino za lože je plačati v dveh obrokih in sicer 1. oktobra 1906 in 1. januarja 1907. — Abonnement na sedeže za 70 predstav je plačati v treh obrokih in sicer 1. oktobra in 1. decembra 1906 in 1. januarja 1907. — Priglasili najemnikov lož in abonentov za sedeže se sprejemajo v Šešarkovi trafiki v Selenburgovih ulicah. — V Ljubljani, meseca septembra 1906. — Intendanca.

lj **Vojaška vest**. Nadporočnik Gustav Pavich pl. Pfanenthal, od 17. pešpolka v Ljubljani, je imenovan osebnim pribočnikom podmaršala Rudolfa pl. Chavanne, začasnega poveljnika 13. kora v Zagrebu. — Enoletni prostovoljec medicince Josip Buh, od pešpolka št. 27, je pa imenovan rezervnim asistentnim zdravniškim namestnikom pri garnizijski bolnici št. 8 v Ljubljani.

lj **Nov restavrat** v »Narodnem domu«. Z dnem 2. oktobra prevzame restavracijo »Narodnega doma« gospod Kenda, restavrat »Švicarije«. Dosedanji restavrat gospod Bogovič prevzame hotel »Liburnija« v Opatiji. Gospod Kenda bo zajedno z »Narodnim domom« upravljal tudi »Švicarijo«.

lj **Poročili** se bodo: g. Franc Kulich, graver iz Celja z gđc. Leopoldino Mohar modistinjo; g. Ernest Brezovšek, trg. sodrnik z gđc. Barbaro Lahornik; g. Jernej Jenko, sodar, z gđc. Katarino Kmetič.

lj **Gosp. Tosti**, načelnik tukajšnje zadruge gostilničarjev, praznuje 25. t. m. 25-letnico svojega gostilniškega delovanja. Ob enem bo praznoval v Celovcu svojo srebrno poroko. Gostilniška zadruga ima jutri pri »Iliriji« sejo, v kateri izroči g. Tostiju v spomin srebrni bokal.

lj **Državni poslanec Klofač** se je mudil te dni v Ljubljani.

lj **Uferinjeve čarovniške soareje** v »Unionovi« dvorani so vsak večer bolj zanimive. Uferini »čara« z izredno lahkoto in eleganco tako, da se občinstvo čudom čudi njegovim skrivnostnim eksperimentom. Občinstvo prihaja iz enega začudenja v drugo začudenje in tako preteče hitro par zabavnih ur. Predstave so vsak večer ob 8. uri, vsak večer nov vspered.

lj **Drevesa cveto**. Na vrtu restavracije na južnem kolodvoru se nahaja divji kostanj ves v svežem spomladanskem zelenju in ves v cvetju, kakor v maju. Ob cesti proti skladišču je še na novo ozelenelih več lip in divjih kostanjev, katerih eden bo tudi kmalu eden razcvel.

lj »**Narodov« mlekar Seliškar** je mlekar-sko zadrugo v Skarčični oškodoval za 1115 K.

lj **Beračico iz Ljubljane ubil**. Dne 23. apr. je pri Globasnici na Koroškem hlapec Andrej Lukanec ubil 37 let staro beračico Amalijo Gradišnik iz Ljubljane. Lukanec je bil pred celovškimi porotniki radi uboja obsojen v šestletno težko ječo.

lj **Mrtvega so našli** včeraj na Jerinetovem hlevu Franceta Bokavška. Bil je delavec in prijatelj »ta kratkega«, kateri mu je povzročil nepripravljeno smrt.

lj **Sekstet na lok** igra danes od pol 11. ure dalje v kavarni »Avstria«.

lj **Konja splašila**. Včeraj popoldan sta se splašila konja hlapcu Ivanu Juraniču na Erjavčevi cesti ko je razkladal blago. Konja sta dirjala po Erjavčevi cesti v Gradišče in proti Selenburgovim ilicam. Ustavil jih je policijski stražnik. Nesreča se ni nobena pripetila.

Književnost in umetnost.

* Aus bewegten Zeiten 1895 bis 1905. Lose Blätter von Josef Penizek. — To je zbirka priložnostnih člankov, ki jih je napisal Penizek kot sodrnik liberalnih listov, zlasti »Narodnih listov« v Pragi. Večinoma so karakteristike politikov, ki so v zadnjem desetletju nastopali in odstopali v Avstriji, n. pr.: Taaffe, Eim, Badeni, Gautsch, Thun, Kaizl, Dipauli, Clary, Körber, Rezek, Rieger, Smolka, Dunajevski, Jaworski, Dzieduszycki, Petrino, Hohenwart, Šron, Wasser, Veasaty, dalje Ristič in nekatere tuje politične osebnosti, ki so v zvezi z našim političnim razvojem. Spisi so kar nabrani, kakor so izšli po listih; zato so čisto dnevnega značaja in danes marsikateri ne odgovarja resnici. Penizek je spisal vse po svojih osebnih vtiskih in stikih, in ta subjektivnost stopa bolj v ospredje, nego je dobro. En članek se bavi tudi z odkritjem Prešernovega spomenika v Ljubljani. Penizek je pokazal v tem članku, da je nastavljeni korespondent »Slov. Naroda« in je tudi vse opisal v tonu in žanru tega lista. Smejati se mora, kdor bere, kako priliznjeno piše o dr. Tavčarju in če čitamo, kako žid Penizek pod Prešernovim spomenikom prorokuje zmago dr. Tavčerjevi stranki, se moramo vzpričo dejstev le posmehovati tej gorečnosti na nepravem mestu. Da bi bila katoliško-narodna stranka štrajkala ob odkritju Prešernovega spomenika, ni res. »Slovenec« je izšel celo v slavnostni izdaji, a da bi se dali naši somišleniki od nerodnih, neizobraženih in netaktnih ljudi pri slavnosti prezirljivo brvati, tega vendar nihče ne more od njih zahtevati. In še nekaj: Penizek se dela v tej knjigi navdušenega pristaša splošne in enake volilne pravice in pozdravlja novi, boljši čas, ki napoči z njo

Slovanom v Avstriji. To bo dr. Tavčar delal kisel obraz, ko bo čital, da je njegov ljubi Penizek čisto drugih nazorov, nego on.

Razne stvari.

Križi zopet v dvorinah budimpeštanskega vseučilišča. Senat budimpeštanskega vseučilišča je na pritisk znatnega dela dijaštva sklenil, da se obesijo zopet križi v vseučiliške dvorane.

Upor na turški ladji. Iz Port Salda poročajo, da je na turški vojni transportni ladji »Assyr« nastal upor. V boju je bilo ranjenih 100 turških vojakov.

Tajfun v Honkonu. Honkonski guverner potrjuje poročila o škodi, ki jo je napravil grozni vihar. Sodi, da se je ponesrečilo veliko Kitajcev, a le 6 Evropejcev. Tajfun se je pojavil nenadoma. Rušila torpedovk »Fronde« in »Francisque« sta zadela z angleško topničarko »Phönix« in nekim angleškim parnikom. Ladji »Fronde« in »Francisque« sta močno poškodovani. Štiri mornarji so ranjeni, pet jih pogrešajo. Zadnja poročila trde, da je izgubilo življenje približno 1000 oseb, dvanajst ladij se je potopilo, 24 se jih je razbilo na obrežju in 7 jih je poškodovanih. Domačini so izgubili polovico ladij.

Zrtev loterijske igre. Pogrešajo že več dni v Reichenau višjega nadzornika Jožefa Sušnika, bivšega posestnika na Kranjskem. V blagajni je manjkalo 3000 kron. Mož je strastno igral v loteriji.

Oblak se je utrgal nad Barcelono. Poplavljenih je veliko hiš in več se jih je podrolo.

700.000 gld. defraudiral. Notar in ravnatelj južnholandske hipotečne banke Bland van den Berga so v Rotterdamu aretirali, ker je poveril banki 700.000 gld.

Jeklen tunel. Pod reko Hudson so napravili tunel med New Jorkom in New Jerseyem. Tunel je ves iz jekla in je dolg pod vodo 1859 metrov, pod zemljo sploh 5181 metrov. Premier jeklenih cevi, skozi katere teče sedaj železnica, znaša 25 metrov. Tunel vodi prav v središče New Yorka, kjer zidajo tudi ogromno železniško postajo.

OBOROŽEVANJE TURČIJE.

Turčija se pripravlja na vojsko. Niso še sicer priprave take, kakor ob mobilizaciji, a so le velike važnosti, ko so zelo napete strune med Bolgarijo in pa Turčijo. Turški muhtari (obč. tajniki) imajo naročeno, da vrede liste redifov, t. j. turških rezervistov tako, da jih pozovejo lahko pod orožje vsak trenutek. Pravijo, da delajo to zato, da poizvejo, kako sodi prebivalstvo o vojski z Bolgarijo. Turki so sicer za vojsko, ker mislijo, da napravijo mir v svoji državi le, ako pošteno porazijo ne-ljubega jim soseda. Turški 15. artiljerijski polk v Seytinliku pri Solunu je že dobil ukaz, naj bo pripravljen za pot. Kam, ne ve nihče. V Monastir je že odrinilo 24 novih brzostrelnih topov in iz Carigrada pošljejo nove brzostrelne topove solunskemu armadnemu zboru. Pa tudi v Mali Aziji je pripravljenih več rezervnih divizij, da odkorakajo v Evropo. Iz Carigrada je pa pripeljal neki Lloydov parnik 21 tisoč infanterijskih uniform, ki so namenjene za rezerviste drugega razreda.

Telefonska in brzoplovna poročila.

DR. TAVČARJEVA ZAHTEVA V ODESEKU ZA VOLILNO REFORMO ODKLONJENA.

Dunaj, 20. sept. Dr. Tavčar je začel »delovati« v odesku s tem, da je začel nekako majhno obstrukcijo, ki je pa naredila silno klavrn vtis, ker je že naprej povedal, da je nasprotnik volilne reforme le zato, ker njegova stranka po njej propade. Nekaj časa je kihal, potem obnemogel v splošno veselost.

Dunaj, 20. sept. Odešek za volilno reformo je danes nadaljeval razpravo o državnozbornem volilnem redu. Pri § 11 se je vnela živahna debata v zadevi sestave volilnih imenikov in reklamacij. Dr. Tavčar je izjavil, da po njegovem mnenju se z volilno reformo ne ustvari splošna in enaka volilna pravica. Vse posvetovanje smatra za komedijo. Izjavlja, da je odkritosrčen nasprotnik od vlade predložene volilne reforme. Po volilni reformi bodo koroški Slovenci politično zadavljani, liberalni Slovenci na Kranjskem pa oropani mandatov. V paktu, katerega je sklenil dr. Šusteršič z vlado, so liberalni Slovenci naravnost izročeni. Mladočeki so pomagali Šusteršiču pri krvniškem poslu proti govornikovi stranki. Dr. Tavčar pravi, da je vsled tega primoran z vsemi silami poizkusiti vse, da volilno reformo prepreči. Govornik obširno utemeljuje razne izpreminjevalne predloge. Zahteva odpravo volilnega sodišča. Predlaga, naj se sklepanje o § 11 odloži z ozirom na to, ker še ni sklepa o pluralitetnem volilnem redu. Predlog je odešek odklonil.

OTVORITEV KARAVANSKE ŽELEZNICE.

Dunaj, 20. sept. Otvoritev železnice skozi Karavanke bo 30. t. m.

MORAVSKI CESARSKI NAMESTNIK Odstopil.

Brno, 20. sept. Moravski cesarski namestnik grof Zierotin je na lastno prošnjo stalno vpokojen. Cesar mu je izrekel priznanje za njegovo delo.

ITALIJANSKA STRATEŠKA ŽELEZNICA.

Rim, 20. sept. Od Benetk se zgradi nova italijanska železnica ob avstrijski meji.

ITALIJANI IN HRVATJE.

Rim, 20. sept. Italijanski konzul iz Zadra, Camici, je prišel sem, pozvan, da poroča o zadnjih dogodkih.

IZGREDI ZIDARJEV V OSEKU.

Osek, 20. sept. Včeraj so zidarji demonstirali proti graditelju Vranke. Pobili so mu okna in vrata, vdrli v pisarno ter uničili

pohištvo. Neki polir je trikrat ustrelil na delavce. En delavec je ranjen, 12 delavcev aretiranih.

POTRES.

Rim, 20. sept. V Limi so včeraj čutili potres. V Crabiji in Ternini je potres poškodoval hiše. Prebivalci so zapustili hiše.

POGREB TREPOVA.

Peterburg, 20. sept. V Petropavlovski katedrali je bil včeraj pogreb generala Trepova. Svečanosti so prisostvovali vsi veliki knezi. V carjevem imenu so bili položeni trije venci.

POZIV ADMIRALU SKRYDLOVU.

Peterburg, 20. sept. Admiral Skrydlov je od revolucionarjev dobil pismo, ki ga poziva, naj zapusti Sevastopol, ker se bodo še ta mesec vršili ondi dogodki, ki ga bodo prisilili, da nastopi proti vojaštvu.

NOVI GUVERNER NA KRETI.

Atene, 20. sept. Velevlasti so pristale na to, da bo bivši grški minister Zaimis imenovan guvernerjem otoka Krete.

MED BOLGARI IN TURKI.

Carigrad, 20. sept. Na meji je bil boj med rednimi turškimi vojaki in Bolgari. Čuje se, da so Turki zavzeli neko bolgarsko vas.

Grand theatre Uferinl.

Hotel „Union“

Le še 3 Uferini večeri.

Petek 21., sobota 22., nedelja 23. sept.

Najslovitejši čarovniški fantasti. — Uferini s svojimi čudeznimi proizvodi.

Petek dne 21. septembra:

Velika gala in specialna predstava

14 komadov »posebnega vlaka«.

V soboto 22. septembra:

Monstre - parforce - predstava

V deželi sanj. 10 čudes.

Aga, prostoviseča dama

Aga se ne dviga, a gre kvišku.
Aga se ne giblje, a živi.
Aga ne leži, a vendar spi.
Aga ne leti, a vendar visi.

Kdo dviguje Ago? Kaj je Ago? — Pridite, pogledjte in občudujte! — V vsaki predstavi krasen dvojni kaleidoskopski serpent. ples. Časopisje in občinstvo priznalo kot neprekosno. — Vsak večer viharno odobravanje. — V nedeljo 23. sept.

Briljantna poslovilna predstava.

Vse podrobnosti na lepakih. 2117 1—1

Gospodične

se sprejmejo v popolno oskrbo v Florijanskih ulicah šte. 10, II. nadstropje. 1910 8—8

Prostovoljna razprodaja.

Radi selitve se v sredo 26. septembra ob polu 10. uri dopoldne prodaja različna 2112 2—1

goveja živina

tudi plemenska vmes, belanske in domače pasme, kakor tudi prašiči, v župnišću Šmarno pri Litiji.

Anton Žlogar, dekan.

Stanovanja

in sicer eno s 3 sobami in pritliklinami, drugo z 1 sobo in pritliklinami za takoj, in eno z 2 sobama in pritliklinami za november termin, odda Ignacij Čamernik, kamnoseški mojster, Komenskega ul. 26. 2118 3—1

Sekstet na lok

igra danes od 1/2 II. ure zvečer v kavarni „Austria“.

2110 1—1

Dr. Demšar

ne ordinuje

do 20. oktobra.

2113 3—1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sestavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promene izdaje k vsakemu srebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in eskomptiranje

izdane vrednostne papirje in vnovčuje rapale kupone

Vinkulacije in devinkulacije voraške zemlinske kavelje.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predajane na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vsdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Dobi se

havelok zastonj

ako se kupi za gld **18**

sledenih 6 predmetov:

za gospode i površnik ali zimsko suknjo, gorko podloženo i sukneno obleko, eleg. izgot., i posebne suknene hlače, karirane ali progaste, i modern telovnik, najn. kroja, i klobuk, i čepico

2116 1

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIĆ
Ljubljana, Mestni trg 5.

Kuharica

obenem hišna upraviteljica želi službe.

Naslov pove uprav. „Slovenca“.

Sladki mošt

in nova istrska vina

rebuta, muškat, belo vino, rdeče vino in teran se dobi najzanesljiveje pri

Antonu Ferlanu di Giorgio, vinogradniku

v Rovinju v Istri.

Istrska vina,

refoško, beli muškat in teran,

se dobivajo pri lastniku vinogradov

Antonu Ferlan di Giorgio

v Rovinju, Istra.

Cene in vzorci na zahtevo.

Mlin

sštirimitečaji stopami in vodno žago, na hribski vodi na Vrhniki prodaja

Karol Jelovšek.

2115 3-1

Deklica

ne pod 16 let stara, nekoliko izurjena v trgovini, sprejme se takoj v prodajalno z mešanim blagom. Prosi se lepo obnašanje in dobro znanje v računstvu. Natančneje izve se pri

M. Poženel, trgovina na Javorniku, Gorenjsko. 214 3-1

Dve hiši

v Škofji Loki št. 61, v Karlovcu št. 10

se prodasta pod ugodnimi pogoji. Več se poizve pri

Valentinu Potočniku v Kranju št. 170. 2109 3-1

Posestvo

v približni meri 120 oral, parcela in prodaja obenem

Braun, Gjurgjevac, Hrvatsko

Stenografijo

ki zna pisati na stroju, sprejme »Zadružna zveza« v Ljubljani.

Ponudbe s spričevali sprejema upravništvo „Slovenca“.

2102 3-2

Proda se

po nizki ceni dobro ohranjena

prodajalniška oprava

v Spodnji Siški št. 88

Več se izve istotam.

2101 3-3

6-8 dobrih mizarjev

za pohištvo sprejme za dobro plačo

v trajno delo takoj mizarški mojster

Franc Breclnik

2081 3-3

Lienz, Rosengasse 142. (Tirolsko.)

Sprejme tudi 2 učenca.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in slatkih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbütte kakor tudi vseh vrst solidnih slatkih in srebrnih po letvalih tovarniških cenah.

Nikel, remont, ura K 3-
slat. Roskopf patent ura 4-
slat. črna jedn. rem. ura 4-
slat. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
slat. dvojni plašč 11-50
slat. oblep. veržica z rinfico 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka 9-50
ruska Tula nikel. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 3-
ura s kukavico K 3-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-80

Za vsako uro štetno pismono jamstvo! Nikak viselci! Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj! Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1789 (Brüx) št. 654, Češko. 100-12

Suhe gobe

kupi Tomaz Chaloupka, Světec, Češko.

Ponudbe z vzorci se žele.

2056 3-3

Zidarji in delavci

se sprejmo proti dobri plači pri stavb. podjetništvu

2026 9

F. Trumler, arhitekt, Pred škofijo št. 3, I. nadstropje, Ljubljana.

Ena steklenica

3 kg vsebine 2371 13

malinovega sirupa

lekarnja Piccolija v Ljubljani, nedosežne kakovosti,

se pošilja všteti poštino in zavijanje po poštnem povzetju za K 5-30 v prvem pasu, sicer K 5-60.

V Ljubljani stane ena steklenica s 3 kg K 4-; pasteurisirana steklenica (ca. 1 kg) K 1-50. Razpošilja se tudi v sodčkih po 20, 30, 40 in več kg.

Služba 2087 3-3

organista in cerkvenika

se odda pri

sv. Duhu p. Krško.

Dohodki 360 K in prosta bera. — Nastop takoj.

Župni urad pri sv. Duhu.

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami kuhinjo in drugimi pripadki se takoj oddajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v Ljubljani, Am-
brožev trg 7, pritli.

Oznanilo.

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini vljudo naznanjam, da sem otvoril pri novem pokopališču filialko za kamnoseško obrt.

Izdelujem vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela iz trpežnega, vsakovrstnega kamenja. V zalogi imam veliko prav lično nagrobnih spomenikov.

Prevzamem tudi napravo kompletnih rakev kakor vseh vrst kamnoseških del na pokopališču in tudi na deželi, po najnižji ceni. Upajoč, da me slavno občinstvo z obilnim delom počasti, belježim

z vsem spoštovanjem udani

Fr. Kunovar, kamnosek, Dolnice 1 p. št. Vid nad Ljubljano

2018 (1)

Opozarjam, da izvršujem naroč. na žgano apno in kamen za kamnoseško in zidarsko obrt iz lastnega kamenoloma

Naročila sprejemam pri pokopališču in v Dolnicah

DOLENJCA

lepo svetlo-rdečega ima naprodaj „Vinska zadruga v Leskovcu“ pri Krškem. — Pišete po poskušnjo lahko kar g. kaplanu Fr. Vrhovcu. 2043 5

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, pisalne in risalne, kakor tudi druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

2036 8-6

LAV. SCHWENTNER

knjigotržec v Ljubljani, Prešernove ulice šte. 3.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo popolno zalogo vseh

na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I. in II. državni gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku tukaj, zasebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih vezavah, po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastonj.

Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala strana, Most, ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Olavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jičín, Črna cesta 8, Plzeň in Brilava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-93

„MERCUR“

Dunaj, I., Wollzeile 10.

Ako. kapital K 16.000.000. Resor. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izdanih zastavnic in obilgacij, srečk in kuponov.